

Q.P. Code :33448

[Time: 2 ½ Hours]

[ Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Draw neat diagrams wherever applicable.

**Q.1** Attempt any two of the following

- A. Discuss the scope and functions of public finance
- B. Explain Dalton's version of the principle of maximum Social advantage
- C. What is sound finance? Discuss its features

**Q.2** Attempt any two of the following

- A. Discuss the various sources of tax revenue
- B. Outline the merits and demerits of direct taxes
- C. Discuss the meaning of impact of incidence of taxation and bring out their differences

**Q.3** Attempt any two of the following

- A. Elaborate on the causes for the increase in public expenditure
- B. Explain the important types of budgets
- C. Critically examine FRBM Act, 2003.

**Q.4** Attempt any two of the following

- A. Explain the components of organized sector of Indian money market
- B. What are the main features of Indian money market?
- C. Explain the various capital market reforms introduced in India.

**Q.5**

- A. State with reasons, whether the following statements are true or false
  - i) Public finance is open to public security
  - ii) According to functional finance, the budget must act as an instrument of economic change
  - iii) Indirect taxes are convenient in nature
  - iv) In the backward shifting the producer shift the tax burden to the consumers
  - v) Revenue deficit is the excess of revenue receipts over the revenue expenditure
  - vi) In a federal system of government the power to govern is shared between central and state government
  - vii) The commercial bill market in India is underdeveloped
  - viii) SEBI is not responsible for capital market surveillance
- B. Choose the correct option and rewrite the sentences (any seven)
  - i) The maximum welfare principle of budget determination is associated with\_\_\_\_\_
    - a) Hugh Dalton
    - b) Paul Samuelsson
    - c) Edwin Seligman
    - d) Richard Musgrave

Q.P. Code :33448

- ii) According to say's law \_\_\_\_\_
- Budget deficits do not stimulate the economy
  - Supply creates its own demand
  - The government shall maintain a reasonable level of demand at all times
  - The capitalist system will collapse due to inherent crisis
- iii) Redistributive taxation aims at
- Reducing savings
  - Reducing consumptions
  - Balancing the budget
  - Controlling deficit
- iv) Which of the following will involve a quid-pro-quo?
- Prices of goods
  - Income tax
  - Excise duty
  - None of the above
- v) \_\_\_\_\_ is not a merit of indirect taxes
- Wide coverage
  - Progressive
  - Less resentment
  - Forced savings
- vi) In the case of perfectly inelastic demand, the money burden is \_\_\_\_\_
- Entirely on the seller
  - Fully borne by the buyer
  - Shifted partially to the buyers
  - None of the above
- vii) According to whom there is intensive as well as extensive increase in state activities
- Wagner
  - Peacock
  - Wiseman
  - Dalton
- viii) Public debt is an important source of income the government to cover which of the following?
- Fiscal deficit
  - Budgetary surplus
  - Trade deficit
  - None of these
- ix) Which of the following has laid down the principles governing fiscal federalism in India?
- Finance commission
  - Constitution of India
  - Ministry of finance
  - None of the above



Q.P. Code :33448

- x) Which of the following measures absorb liquidity from the financial system?
- a) Repo
  - b) Reverse Repo
  - c) Marginal standing facility
  - d) Buying of securities under open market operation
- xi) Which of the following do not constitute the structure of capital market in India?
- a) Gilt-edged market
  - b) Industrial securities market
  - c) RBI
  - d) Mutual funds
- xii) Mutual funds play an important role in Indian capital market as
- a) Speculator in stock market
  - b) Investment avenue for small investors
  - c) Promoter of large scale industries
  - d) Promoter of agriculture

\*\*\*\*\*

Q.P. Code :33448

[वेळ: २½ तास]

[गुण:७५]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.  
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.  
3. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

- प्र. १ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. १०  
अ) राजस्वाची व्याप्ती आणि कार्ये यावर चर्चा करा.  
ब) महत्तय सामाजिक लाभतत्वाचे डालटन यांचे प्रारूप स्पष्ट करा.  
क) सुयोग्य वित्त (आदर्श वित्त) म्हणजे काय?
- प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. १०  
अ) करप्राप्तीचा विविध स्रोतांवर चर्चा करा.  
ब) प्रत्यक्ष करांच्या गुण आणि दोषांच्या परपरी द्या.  
क) कराघात आणि करभार या संकल्पनेचा अर्थ आणि त्यामधील फरक यावर चर्चा करा.
- प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. १०  
अ) सार्वजनिक खर्चातील वाढीचा कारणांचे विवेचन करा.  
ब) अंदाजपत्रकाचे महत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.  
क) वित्तिच जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा २००२ (FRBM ACT २००३) याचे टीकात्मक परीक्षण करा.
- प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा. १०  
अ) भारतीय नाणेबाजाराच्या संघटीत क्षेत्राचे घटक स्पष्ट करा.  
ब) भारतीय नाणेबाजाराची प्रमुख वैशिष्ट्ये कोणती?  
क) भारतात सुरन करण्यास आलेल्या भांडवल बाजारातील विविध सुधारणा स्पष्ट करा.

प्र. ५

अ) खालील विधाने चूक कि बरोबर सकारण सांगा.

१०

- सार्वजनिक छाननी करिता राजस्व खुले असते
- सुयोग्य वित्त संकल्पने नुसार अंदाज पत्रकाने आर्थिक बदलाचे साधन म्हणून कृती केलीच पाहिजे
- अप्रत्यक्ष-कट सोचीस्कर स्वरूपाचे असतात.
- प्रतिगामी संक्रमणामध्ये कराचा थाट उत्पादक ग्राहकांवर ढकलतात.
- महसुली तुट म्हणजे महसुली प्राप्ती महसुली खर्चापेक्षा जास्त असणे.
- सरकारच्या संघराज्य व्यवस्थेमध्ये प्रशासनाचे अधिकार केंद्र आणि राज्य सरकार यांच्यामध्ये विभागले जातात.
- भारतातील व्यापारी हुंडी बाजार अप्रगत आहे.
- भांडवल बाजाराच्या देतवरेक्षीकरिता सेबी जबाबदार नसते

ब) योग्य पर्यायाची निवड करा आणि व्याख्ये पुन्हा लिहा. (कोणतेही सात)

- अंदाजपत्रक निर्धारणाचे महत्तम कल्याण तत्व \_\_\_\_\_ यांच्याशी निगडीत आहे.

अ) हग डालटन

ब) पॉल सॅम्यूलसन

क) एडवीन सेलीगनम

ड) रिचर्ड मसग्रेव्ह

- से च्या नियमानुसार \_\_\_\_\_

अ) तुटीचे अंदाजपत्रक अर्थव्यवस्थेला चालणा देत नाही

ब) पूर्ववढा आपली मागणी निर्माण करतो.

क) सरकारने सर्व काळात मागणीची विमान पातळी राखली पाहिजे

ड) अंतर्कृत संकटामुळे भांडवल व्यवस्था नष्ट होऊ शकते.

- पुनर्वितरण कर व्यवस्था \_\_\_\_\_ हे ध्येय पुढे ठेवत असते.

अ) बचत कमी करणे

ब) उपयोग कमी करणे

ड) संतुलित अंदाजपत्रक

ढ) तुट कमी करणे

- खालील पैकी कशा मध्ये देवाण घेवाण संबंध असतो?

अ) वस्तूच्या किमती

ब) आयकर

ड) अबकाटी कट

ड) वरील पैकी नाही



Q.P. Code :33448

- v) \_\_\_\_\_ हे अप्रत्यक्ष करांचे गुण नाही  
 अ) व्यापक विस्तार  
 ब) प्रगतशिल  
 क) कमी संतापजनक  
 ड) सक्तीच्या बचती
- vi) पूर्ण अल्वाचीकमागणीच्या बाबतीत पेंशाच्या भाट \_\_\_\_\_  
 अ) पूर्णपणे विक्रेत्यावर पडतो  
 ब) पूर्णपणे ग्राहक सोसतात.  
 क) अंशता ग्राहकांवर ढकलला जातो.  
 ड) वरील पैकी नाही
- vii) कोणत्या मते राज्याच्या कार्यामध्ये अनर्भूत तसेच बाह्यभूत वाढ होत आहे.  
 अ) बॅंगर  
 ब) पिकॉक  
 क) वाईजमन  
 ड) डाल्टन
- viii) खालीलपैकी कोणत्या बाबीची भरपाई करण्याकरिता सार्वजनिक कर्ज हे सरकारच्या उत्पन्नाचा स्त्रोत्र ठरते?  
 अ) वित्तीय तुट  
 ब) अंदाजपत्रकीय वाढवा  
 क) व्यापारी तुट  
 ड) वरील पैकी नाही
- ix) भारतातील वित्तीय संघ तत्वाचे प्रशासन खालील पैकी कोणाकडून निर्देशीत केले जाते?  
 अ) वित्त आयोग  
 ब) भारताचे संविधान  
 क) वित्त मंत्रालय  
 ड) वरीलपैकी नाही
- x) खालील पैकी कोणत्या उपयाव्दारे वित्तीय व्यवस्थेमधून तरलेला सामाणून घेतली जाते?  
 अ) रिपो  
 ब) रिव्हर्स रिपो  
 क) सीमांत तावर सुविधा  
 ड) खुल्या बाजारात कर्जरोखांची खरेदी

Q.P. Code :33448

- xi) खालीलपैकी कशाचा भारतीय भांडवल बाजाराच्या रचनेमध्ये समावेश घेत नाही?  
अ) सुवर्ण कर्ज बाजार  
ब) औद्योगिक कर्जरोखे बाजार  
क) आर. बी. आय.  
ड) परस्पर निधी
- xii) भारतीय भांडवल बाजारात परस्पर निधी \_\_\_\_\_ म्हणून महत्वाची भूमिका बजावतात?  
अ) रोख बाजारातील सट्टेबाज  
ब) छोटा गुंतवणूक दारांना संधी  
क) मोठ्या उद्देगकांचे प्रवर्तक  
ड) कृषी शेती क्षेत्रात प्रवर्तक

\*\*\*\*\*